

Список літератури

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 №1556-VII. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Питання власних надходжень державних і комунальних вищих навчальних закладів, наукових установ та закладів культури : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 719 . – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/719-2015-п>
3. Бюджетний кодекс України : Затверджено ВРУ від 08.07. 2010 № 2456-VII. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

*Гарник Л.П., к.п.н.,
доцент кафедри комерційної,
торговельної та підприємницької діяльності,
Снігурова І.І.,
старший викладач кафедри української,
російської мов і прикладної лінгвістики,
Романьок Л.В.,
старший викладач кафедри гуманітарних наук,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ СЛУЖБ УНІВЕРСИТЕТУ В УПРАВЛІННІ ЯКІСТЮ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ І ПІДВИЩЕННІ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ РІВНЯХ

Сьогодні переважна більшість вітчизняних вишів намагається втримати завойовані ще за радянських часів позиції на національному та міжнародному ринках освітніх послуг. Утім, успіхи в цій царині роблять лише одиниці завдяки інноваційному підходу до стратегічного планування своєї діяльності з надання освітніх послуг і розвитку міжнародного науково-технічного співробітництва. Провідну роль у цьому відіграє не тільки унікальна інфраструктура того чи іншого вишу, але й гармонійно вбудовані в неї міжнародні служби та споріднені з ними підрозділи.

Міжнародну діяльність вишу зазвичай розглядають як процес реалізації функцій вищого освітнього закладу, що спрямована на здійснення зовнішньоекономічної діяльності та міжнародного науково-технічного співробітництва. Міжнародна економічна діяльність вишу пов'язана з трансфером технологій, а саме з продажем ліцензій і патентів, науково-технічних розробок, ноу-хау, а також із придбанням за кордоном обладнання й оснащення для лабораторій

тощо. Все це потребує об'єднання зусиль з боку таких елементів інфраструктури вишу, як інноваційний центр, центр трансферу технологій, патентний відділ тощо [2, с. 456-457]. Міжнародне академічне співробітництво – це процес установавання рівноправного та взаємовигідного партнерства між суб'єктами освіти різних країн у галузі міжнародної освітньої діяльності, науково-освітнього та науково-технічного співробітництва, яке реалізується шляхом реорганізації наявних міжнародних служб і створення на їх базі нових інноваційних підрозділів. Вивчаючи історію розвитку міжнародних служб в інфраструктурі вишу, можна виділити такі її етапи:

1) період державного контролю над міжнародною діяльністю вишу – початок 70-х років – 1990 рік. Для цього періоду характерна наявність у кожному виші так званого «другого відділу», який складали співробітники силових структур. Головною метою його був контроль усіх видів міжнародної діяльності, нагляд за іноземними студентами, а також за відрядженнями студентів і співробітників кожного вишу за кордон. У цей час суворо дотримувалися засад охорони інформації, що становить державну таємницю. Склалися списки вчених, яким виїзд за кордон було заборонено.

2) період переходу до контрактних форм роботи із зарубіжними партнерами – початок 90-х років XX століття. Розпад Радянського Союзу та притаманної йому системи контролю міжнародної діяльності не торкнувся структури й формату міжнародних служб вишів: суттєво не змінюються функції та кадровий склад вказаних підрозділів, а лише посилюється бюрократія.

3) період інтеграції вишів до світового науково-освітнього простору – з середини 90-х років по сьогоднішній день. Наразі завданням міжнародних служб стала інтеграція України як рівноправного партнера до світової науково-освітньої спільноти, а також підвищення авторитету національної системи освіти, урахуваючи останні тенденції та міжнародний досвід розробки концепції сучасної освіти.

Сьогодні пріоритети міжнародного співробітництва вишу мають бути тісно пов'язані з стратегічними напрямками його діяльності, серед яких основними є: оновлення кадрового потенціалу, просування та підвищення конкурентоспроможності освітніх послуг, які він надає, на регіональному та міжнародному ринках, а також сприяння розвитку міжнародної академічної підприємницької діяльності, зокрема в наданні додаткових консалтингових й освітніх послуг (рис. 1).

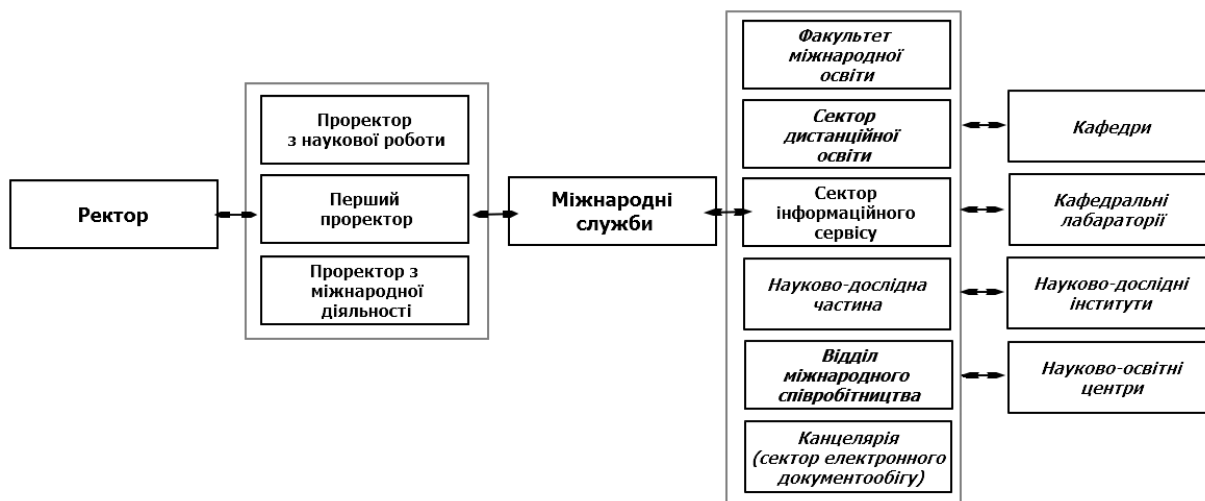

Рис.1. Роль та місце міжнародних служб у структурі вишу.

Аналізуючи діяльність міжнародних служб сучасного вишу, можна виокремити їх головні ролі та функції:

1) сервісна – інформаційно-правовий супровід і консультування основних освітніх та науково-дослідних підрозділів вишу в розв’язанні специфічних проблем, пов’язаних з дотриманням вимог чинного законодавства щодо правил запрошення, перебування й проживання іноземних громадян, відрядження співробітників та здобувачів вищої освіти за кордон, підготовка й реалізація міжнародних угод, проектів і програм;

2) консультаційно-інформаційна – консультування й своєчасне інформування структурних підрозділів вишу та їх співробітників, викладачів і здобувачів вищої освіти з питань міжнародної діяльності (програми академічних обмінів, проекти, нормативні акти);

3) освітня – навчання роботі з іноземними громадянами та організаціями співробітників і здобувачів вищої освіти, які пов’язані з міжнародною діяльністю, організація мовної підготовки співробітників та здобувачів вищої освіти;

4) організаційна – створення умов для представництва вишу в міжнародних організаціях, PR, підготовка іміджевих матеріалів про виш для іноземних абітурієнтів та партнерів, проведення культурно-освітніх заходів, пов’язаних із стажуванням і навчанням іноземних громадян;

5) координаційна – координація та інформаційно-правовий супровід реалізації вишем міжнародних проектів і програм.

Сьогодні багато вітчизняних вишів під час організації міжнародної діяльності стикаються з низкою проблем, серед яких найбільш гостро постають: відсутність у більшості співробітників відповідної підготовки в царині міжнародної діяльності; низький рівень розвитку лінгвістичних компетенцій і навичок міжкультурної комунікації [1, с. 419-420]; доволі високий рівень централізації управління; нелогічно сформована структура міжнародних служб; низький рівень зарплати співробітників і ризик отримання ними неправомірної вигоди.

Тому, розв'язання вищим керівництвом цих питань сприяє формуванню перспективних напрямів розвитку міжнародних служб вишу:

- створення й подальший розвиток системи підвищення кваліфікації та професійної підготовки співробітників міжнародних служб;
- поступова трансформація лінійно-ієрархічної структури управління міжнародними службами до більш інноваційних її форм, що спроможні швидко адаптуватися до сучасних соціально-економічних умов;
- забезпечення відносної управлінської й фінансової самостійності служб середньої ланки;
- посилення інтеграційних процесів та автоматизація системи управління якістю надання освітніх послуг і науково-дослідної діяльності вишу [3, с. 54-55] з метою формування єдиного освітнього простору.

Список літератури

1. Економічні, соціальні й культурні права / під ред.: А.Ейде, К.Крауз, А.Розас; пер. з англ. Г.С. Краснокутського; наук. ред. Г.І. Чанишева. – Одеса: АО «БАХВА», 2006. – 728 с.
2. Романовський О.О. Феномен підприємництва в університетах світу: монографія / О.О. Романовський. – Вінниця: Нова книга, 2012. – 504 с.
3. Романовський О.О. Шляхи впровадження інновацій, підприємництва та підприємницької освіти в системі національної освіти України: монографія / О.О.Романовський– Вінниця: Нова книга, 2010. – 416 с.

***Пономаренко Н.В.,
викладач***

***Криворізький державний комерційно-економічний технікум,
м. Кривий Ріг***

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В БУХГАЛТЕРСЬКІЙ ОСВІТІ

Процес перетворень в економічній сфері поставив перед системою бухгалтерського освіти складні проблеми, вирішення яких здійснюється в умовах перегляду існуючих підходів. З одного боку, необхідно зберегти сильні сторони освітньої системи, а з іншого - систему освіти необхідно зробити гнучкою і адаптивною з тим, щоб в нових умовах, відповідаючи на запити змін в економіці, вона зберегла свою роль як одного з провідних чинників супроводу бізнесу.

Концепція інноваційного розвитку освіти в області бухгалтерського обліку в даний час ґрунтується на принципах освітньої політики, визначених у Законі України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII, який набрав чинності від 28 вересня 2017 року [1], а також Закону України «Про